

Formanden:

Sammen med denne sag foretages de fem følgende sager på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om brandsikring af ældre beboelsesbygninger m. v. (Fristforlængelse, finansiering m. v.).

(Lovforslag nr. L 108. Fremsat 16/3 77. Første behandling 22/3 77. Betænkning 22/4 77).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om brandsikring af ældre beboelsesbygninger m. v. (Genhusningspligt) [af Wilhelm m. fl.].

(Lovforslag nr. L 116. Fremsat 22/3 77. Første behandling 12/4 77. Betænkning 22/4 77).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om realkreditinstitutter [af Kirsten Jacobsen m. fl.].

(Lovforslag nr. L 10. Fremsat 2/3 77. Første behandling 22/3 77. Betænkning 22/4 77).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om realkreditinstitutter. (Midlertidige regler om lån til opretnings- og brandsikringsarbejder).

(Lovforslag nr. L 109. Fremsat 16/3 77. Første behandling 22/3 77. Betænkning 22/4 77).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om midlertidig regulering af boligforholdene.

(Lovforslag nr. L 110. Fremsat 16/3 77. Første behandling 22/3 77. Betænkning 22/4 77).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Henning Jensen (S):

Jeg skal ikke gøre mange bemærkninger her ved anden behandling. Brandsikringsproblemerne har jo været drøftet flere gange i tinget, og brandsikringsproblemerne har naturligvis også været indgående drøftet i folketingets boligudvalg.

Med hensyn til det væsentlige ændringsforslag, boligministeren har stillet angående tidsfristerne – det gik som bekendt ud på, at man skulle forlænge tidsfristerne med et halvt år fra den 1. april til den 1. oktober i år – er et flertal i udvalget enig i, at man bør forlænge disse tidsfrister med yderligere et halvt år.

Jeg synes, det er en rigtig beslutning. Jeg erkender, at dette med for lange tidsfrister for et så alvorligt problem som brandsikring godt kan give bekymring i visse kredse. Altså taget i betragtning mener jeg dog, at det må være rimeligt, at vi nu sikrer, at den fornødne tid er til rådighed, sådan at vi ikke bliver bragt i den ulykkelige situation, at folketinget igen skal til at tage stilling til en tidsfristforlængelse. Vi kan som sagt gå ind for dette ændringsforslag, som går ud på, at tidsfristerne forlænges ikke med et halvt år, men med et helt år.

Vi hilser også med tilfredshed, at der er en bemærkning i betænkningen om, at boligministeriet med meget stor interesse vil følge, hvordan brandsikringen skrider frem i de enkelte kommuner, således at forstå, at boligministeren får lejlighed til ligesom at gribe ind over for kommunerne, hvis der viser sig en tendens til, at sagsbehandlingen af den egentlige brandsikring hober sig op. Det må være rimeligt, når man har en tidsfrist på et år, at man så også får et rimeligt glid, så man undgår, at brandsikringsopgaverne skal løses i sidste ombæring.

Vi kan i øvrigt stemme for de af ministeren stillede ændringsforslag til de øvrige følgelovsforslag, og vi agter at stemme imod de af fremskridtspartiet stillede ændringsforslag, ligesom vi vil afvise oppositionsforslagene ved tredje behandling.

Kjærulff-Schmidt (FP):

Da fremskridtspartiets ordfører, fru Kirsten Jacobsen, har orlov, skal jeg på partiets vegne

[Kjærulff-Schmidt.]

meddele vor stilling til de ændringsforslag, der foreligger her ved andenbehandlingen.

Ved afstemningerne om ændringsforslagene til lovforslag nr. L 108 stemmer vi imod det kommunistiske ændringsforslag nr. 1. Derimod stemmer vi for de øvrige ændringsforslag til dette lovforslag.

Vi er tilfredse med, at både regeringen og et stort flertal af partier langt om længe er nået til en erkendelse af, at det var rigtigt, hvad fremskridtspartiet fra starten sagde, at brandsikringslovgivningen blev gennemført, nemlig at de frister, som boligministeriet dengang stod så stejlt på, var helt urealistiske. Boligministeriets embedsmænd har i denne sag som i desværre så mange andre sager tabt ansigt endnu en gang, fordi man kom med vurderinger, som var helt urealistiske, men det er selvfølgelig bedre sent end aldrig at få rettet på fejlene. Vi hilser selvfølgelig med tilfredshed det resultat, der er kommet ud af udvalgsarbejdet, hvad fristreglerne angår.

Til lovforslag nr. L 9 anbefaler vi, at der stemmes for det ændringsforslag, vi har stillet, og til lovforslag nr. L 110 stemmer vi for det af hele udvalget tiltrådte ændringsforslag.

Om vor stilling ved tredjebehandlingen skal jeg henvise til, hvad vi har udtalt i betænkningen.

Johan Philipsen (V):

Venstre agter at stemme for de ændringsforslag, der er stillet af ministeren og tiltrådt af et flertal. Vi agter endvidere at stemme imod de andre ændringsforslag, og det er meningen, at vi ved tredje behandling vil stemme for boligministerens lovforslag om fristforlængelse.

Jeg skal nøjes med her at henvise til de udtalelser, jeg tidligere har haft lejlighed til at fremsætte om dette meget vanskelige område af lovgive om. Jeg er ked af at måtte sige, at efter min opfattelse har boligministerens teknikere og deres eventuelle rådgivere været lidt længe om at lempe de tekniske krav, og de har i hvert fald ikke lyttet til den advarsel, jeg kom med ved forslagets allerførste behandling her i salen.

Der er jo ingen grundlov, der siger, at en taler på folketingets talerstol absolut skal være kedelig, men jeg har i hvert fald svagt i min erindring, at ét af de grundlæggende principper i matematikkens lovgivning var en overvejelse imellem, hvad der er den mindste og den stør-

ste fællesnævner. Det burde man måske have vurderet lidt nøjere, al den stund det drejer sig om bygninger af vidt forskellig beskaffenhed.

Så ømmer jeg mig lidt over at pålægge private personer nogle tidsfrister, der ganske friskt er blevet forlænget, når vi under udvalgsarbejdet har konstateret, at myndighedsbehandlingen ikke alle steder er foregået med den hurtighed, som ville være ønskelig. Endvidere har jeg fået at vide, at der på dette område for visse ting stadig eksisterer nogle materialevanskeligheder. Men spørgsmålet eksisterer, og vi har været villige til at løse det fra første begyndelse, og det er vi altså fortsat. Jeg beder altså om tilgivelse for disse hjertesuk i denne anledning.

Keld Andersen (KF):

Som det fremgår af den omdelte betænkning, vil det konservative folkeparti stemme for lovforslag nr. L 108, L 109 og L 110 samt de af boligministeren stillede ændringsforslag, mens vi stemmer imod lovforslag nr. L 9, L 116 og L 10.

Jeg vil godt gøre den bemærkning, at vi er tilfredse med den udsættelse af gennemførelse af brandsikringsreglerne, der er sket med lovforslaget, hvor det før var inden den 1. oktober 1977, men hvor det nu er inden den 1. april 1978. Vi er tilfredse med dette på baggrund af de betænkeligheder, vi hele tiden har haft for så vidt angår det mulige i at få de nødvendige materialer frem i rette tid. Ved at det nu er blevet den 1. april, så tror vi på, at det virkelig kan lade sig gøre at få gennemført disse moderniseringer inden den 1. april 1978.

Vi er også tilfredse med boligministerens oplysning om i et cirkulære over for kommunalbestyrelserne at ville fremhæve betydningen af, at der i fornødent omfang føres kontrol med, at brandsikringerne foretages i overensstemmelse med forskrifterne.

Vedrørende de bemærkninger i betænkningen, som et mindretal, centrum-demokraterne, har gjort om forslag nr. L 109 om realkreditinstitutternes ansvar for på baggrund af de konkrete omstændigheder vedrørende de enkelte ejendomme at vurdere bygningernes restlevetid, herunder, om en ejendom er omfattet af kommunens saneringsplan, med henblik på at sikre en hurtigere amortisation end den under § 17 c, stk. 1, fastsatte tid på 20 år, kan vi tilslutte os disse bemærkninger, som jeg i allerhøjeste grad finder er relevante.

[Keld Andersen.]

Om de tre forslag, som vi vil stemme imod, skal jeg blot henvise til, hvad jeg om disse forslag sagde ved første behandling her i tinget.

Prehn (CD):

Et sammenspil af forskellige uheldige faktorer har bevirket, at den fastsatte frist for brandsikringsforanstaltninger i den boligmasse, der er bygget før 1900, en frist, der var sat til den 1. april i år, ikke har kunnet holde.

Fremskaffelsen af de materialer, som skal anvendes, har været omtalt som en af de vigtigste årsager. Det er da også rigtigt, at man ikke kan gøre brug af serieproducerede materialer, men i hvert enkelt tilfælde må skræddersy de nødvendige ting.

En anden og ikke uvæsentlig årsag er den i flere tilfælde lange ekspeditionstid i kommunernes bygningsvæsen, men denne ekspeditionstid skal nok snarere ses i sammenhæng med en tredje og efter min mening langt væsentligere årsag, nemlig den, at en fyldestgørende vejledning ikke forefindes. Kommuner, rådgivende ingeniørfirmaer, arkitekter og håndværksmestre står famlende. Vi har under det forløbne udvalgsarbejde hørt eksempler på, hvorledes døre er blevet udskiftet flere gange, vel at mærke den samme dør. Vi har hørt eksempler på, hvorledes man ved at beklæde en eksisterende dør har gjort den så tung, at den har revet hængslerne løse i karmen, således at den enten ikke har været til at lukke i eller lukke op. I begge tilfælde ganske værdiløse løsninger.

Skal den af boligministeren og udvalgets flertal foreslåede forlængelse af fristen til den 1. april 1978 holde, kan den efter min bedste overbevisning kun holde, såfremt der fra boligministeriets side så hurtigt som overhovedet muligt, og hellere i dag end i morgen, til de respektive kommuners bygningsvæsener, ejendommejere, håndværksmestre, rådgivende ingeniører og arkitekter udsendes en fyldestgørende vejledning.

I lovforslag nr. L 109 om indsættelse af en ny paragraf, § 17 c, hedder det i sidste sætning i stk. 1: »Lånets amortisationstid kan højst andrage 20 år.« Jeg har i betænkningen ønsket at understrege ordet »højst« i betragtning af, som det også fremgår af betænkningen, at en stor del, og vel endda den del, der er dyrest at brandsikre, inden for perioden på de 20 år vil være kondemneret.

I øvrigt skal jeg på CDs vegne tilsige lovforslag nr. L 108, L 109 og L 110 med boligministerens ændringsforslag centrum-demokraternes stemmer. Lovforslag nr. L 9, L 10 og L 116 kan vi ikke stemme for.

Bjørn Poulsen (SF):

SFs stilling til forslag nr. L 108 er, at vi støtter det ændringsforslag, som et mindretal, DKP og VS, har stillet. Vi gør det ud fra den overbevisning, at hvis der ikke strammes gevaldigt op med hensyn til kontrollen med, at der i det hele taget sker en brandsikring, mener vi, at alle tidsfrister er illusoriske.

Vi ved, at der på nogle områder er problemer med at få materialer frem, men vi mener også, at der i kommunerne har været og stadig er meget sløseri med netop at få brandsikringen i gang og den nødvendige kontrol med, at der sker noget. Dette gælder sådan set både for det private byggeri og for det kommunale byggeri.

Vi var ved første behandling positive over for en fristforlængelse, men udvalgsbehandlingen har vist os, at en fristforlængelse uden en stramning, uden at de kommunale myndigheder virkelig påser, at der sker noget, ikke har megen fornuftig grund, så vi vil stemme for det ændringsforslag, som DKP og VS har stillet. Vi vil dog ved tredje behandling stemme for ministerens forslag, hvis VS' og DKPs forslag bliver stemt ned. Det gør vi ud fra den forudsætning, at selv om denne lov, som nu kommer igennem, er et minimum, så mener vi altså, at det minimum bør vi have, for at der i det hele taget kan ske noget fornuftigt på brandsikringsområdet.

Vi mener samtidig, at kommunerne for nærværende via deres dispensationsret har alle de nødvendige forudsætninger for at tage nødvendige hensyn til materialeangel eller ikke materialeangel. De har alle de nødvendige muligheder for at presse eventuelle ejere af brandsikringsejendomme til at gøre det nødvendige.

Vi har også hørt i udvalget, at en af grundene til, at brandsikringen ikke, skal vi sige er kommet ordentlig i gang, lige så meget er spørgsmålet om genhusning. Vi ved jo, at mulighederne for at sammenlægge lejligheder, det vil sige få disse ensidige lejligheder væk, i første række afhænger af spørgsmålet om genhusning.

Det bringer mig straks over til det forslag.

[Bjørn Poulsen.]

som SF er medforslagsstiller til, nemlig forslaget om genhusningspligt. Vi har jo i udvalget fået oplyst, at der f. eks. i Københavns kommune er et sted mellem 1.000 og 2.000 lejligheder, som står tomme, og her ville jo netop dette forslag om genhusningspligt virkelig komme til sin ret.

Med hensyn til de andre forslag, som vi her behandler, indstiller vi lovforslag nr. L 9 til forkastelse, og lovforslag nr. L 10 vil vi heller ikke stemme for. Lovforslag nr. L 109 vil vi stemme for, og lovforslag nr. L 110 vil vi også stemme for.

Jeg vil understrege, at den lov angående brandsikring, som kommer igennem her, efter vores mening er alt, alt, alt for dårlig. Vi havde gerne set, at en lov på netop dette område, hvor der er så store problemer, og hvor der ikke mindst er så store menneskelige problemer, virkelig var blevet en lov, som kunne gøre noget ved det meget, meget, meget store problem, som netop eksisterer her i København. Det er – sådan ses det i hvert fald for øjeblikket – med denne lovgivning næsten uløseligt inden for en overskuelig fremtid, hvis ikke man er så fornuftig at komme med en lov, som virkelig kunne sætte gang i brandsikringen.

Kaj Hansen (DKP):

Af de stillede ændringsforslag til lovforslag nr. L 108 skal jeg anbefale at stemme for nr. 1, stillet af DKP og VS, og stemme imod de øvrige ændringsforslag.

Så vil jeg gerne knytte nogle bemærkninger til det, der vel er det væsentlige ved disse brandsikringslove, og det er bl. a. den forelåede udskydelse af tidsfristerne.

Det er efterhånden et stykke tid siden, vi havde Stengadebranden, og jeg påskønner, at man med en vis hurtighed fik fremsat et lovforslag. Jeg husker ganske tydeligt, at da dette lovforslag var til behandling, var alle klar over, at det var knappe tidsfrister, der var indlagt i lovforslaget – det var det også meningen at det skulle være – og at det skulle gå hurtigt. Nu har vi altså én gang foretaget en udskydelse af tidsfristerne for kommunernes vedkommende, og nu kommer man så med yderligere udskydelse af tidsfristerne med hensyn til at få brandsikringsarbejderne udført.

Nu vil jeg gerne være elskværdig og gå ud

fra, at den egentlige hensigt med at udskyde tidsfristerne skulle være at få arbejderne gennemført så hurtigt som muligt. Men her er det min opfattelse, at man bygger på en forkert filosofi, for i samme øjeblik man udskyder nogle tidsfrister, så kan alle sådan set tage det med ro, det har de nu fået lov hjemmel for. Det betyder i virkeligheden, at der opstår en prop på det tidspunkt, hvor tidsfristerne er ved at udløbe, og så kan man ikke få sagerne igennem, og så trækker de yderligere i langdrag.

I den nugældende lov er der en bestemmelse om en dispensationsordning for kommunerne, der siger, at hvis en ejer kan påvise, at han umuligt kan få håndværkere inden for tidsfristen, eller at han umuligt kan skaffe materialer, f. eks. døre, så har kommunerne mulighed for at give en længere frist. Men det betyder, at alle andre, som ikke har disse argumenter for en udskydelse, skal gennemføre arbejdet inden for den fastsatte tidsfrist. Det vil efter vor opfattelse – og det vil sige mindretallet, DKP og VS – betyde, at man får en mere glidende gennemførelse, og at man får en hurtigere gennemførelse af brandsikringsforanstaltningerne.

Det er på denne baggrund, man skal se det ændringsforslag, vi har stillet, hvor vi foreslår, at nr. 1 og nr. 2 i § 1 udgår. Det drejer sig om tidsfristerne, men vi har ikke noget imod at stemme for resten af lovforslaget, der bl. a. drejer sig om, at boligministeren kan stille indtil 30 mill. kr. til rådighed for brandsikringsforanstaltninger. Jeg kan godt sige for vores vedkommende, at selv om dette ændringsforslag skulle blive nedstemt, så ændrer vi ikke stilling, hvad angår tidsfristerne.

Så bliver jeg også nødt til at knytte en bemærkning til et andet ændringsforslag, der er stillet af boligministeren, og det vedrører § 10 a, stk. 3. Hvad er det nu, der er sket her? Det vil jeg da gerne have en forklaring på. Der står i stk. 3: »Tilskuddet er ikke indkomstskattepligtigt for tilskudsmodtagerne.« Det står i selve lovforslaget, og det står altså også i ændringsforslaget, men så er der kommet noget til, og hvorfor er det kommet til? Nu står der endvidere: »De« – ved »de« forstås tilskuddene – »medregnes heller ikke ved opgørelsen af den skattepligtige fortjeneste ved afståelse af den forbedrede ejendom.« Ja men skal det nu være sådan, at et offentligt tilskud,

[Kaj Hansen.]

der er givet til en ejendom, ikke skal medregnes? Det vil i virkeligheden sige, at der ligger en fortjeneste her, der er helt uretfærdig.

Jeg er også nødt til at knytte et par bemærkninger til L 110, forslag til lov om ændring af lov om midlertidig regulering af boligforholdene, for det skal jo ses i sammenhæng med finansieringen af brandsikringsforanstaltningerne. For at sige det mildt er vi meget forargede over den nye § 13 a, hvor man meget kynisk siger, at lovens § 13, stk. 1-4, ikke skal gælde, når det drejer sig om brandsikringsforanstaltninger. I bemærkningerne kan man læse følgende:

»Ordningen betyder, at lejeforhøjelserne kan udlignes på de brugere af ejendommen, der har fået deres brugsret øget gennem forbedringen, således at lejeforhøjelsen fordeles efter samme princip som normalt ved forbedringsforhøjelse. Det særlige er, at udlejeren ikke skal indbringe sagen for nævnet, hvis 1/4 af lejerne protesterer...«

Det betyder jo i virkeligheden, at man fjerner den sidste rest af mulighed, som lejerne har for at indbringe urimelige brandsikrings-sager for huslejenævnet. Hvorfor skal de paragraffer dog fjernes? Det burde da være sådan, at i hvert enkelt tilfælde, hvis der blev indbragt sager, hvad angår brandsikringsforanstaltninger, skulle huslejenævnet have lov til at vurdere rimeligheden af omfanget, for det er mig bekendt, at der godt kan smugles forskellige ting ind under brandsikringsforanstaltninger, som i virkeligheden ikke har noget med brandsikring at gøre.

Vi kender det fra forskellige deputationer, vi har haft i boligudvalget, når vi har drøftet disse ting. Det er f. eks. af byggeteknikere hævdet, at de kan komme ud i en ejendom, der skal brandsikres, hvor f. eks. pudset på undersiden af trapperne hænger i laser hele vejen op. Det er, siger man, i virkeligheden ikke en brandsikringsforanstaltning, det er fordi huset er misligholdt i den grad, at pudset er faldet af. Dér er man som brandsikringsforanstaltning nødt til at sige, at trapperne skal pudses om, men det er i virkeligheden ikke noget, som lejerne skulle betale. Derfor er det urimeligt, at lejerne ikke har mulighed for at indanke sådan nogle sager for huslejenævnet og lade dem tage stilling til det.

Med disse bemærkninger skal jeg så for

at konkludere anbefale at stemme for ændringsforslag nr. 1 til lovforslag nr. L 108.

Niels Helveg Petersen (RV):

Hovedspørgsmålet her er jo ministerens forslag om at forlænge fristen med yderligere et halvt år. Vi kan efter omstændighederne støtte denne fristforlængelse. Vi har ikke noget ønske om, at brandsikringsforanstaltninger skal forsinkes, bestemt ikke, men mener nok, at den frist, ministeren nu kommer frem til, er acceptabel af praktiske grunde.

Hvad ændringsforslagene, stillet til de forskellige forslag, angår, kan jeg sige, at vi kan støtte forslag nr. L 108 med de ændringsforslag, der er stillet af ministeren. Tilsvarende kan vi støtte forslag nr. L 109 og forslag nr. L 110 med de ændringer, der er foreslået af ministeren.

Derimod indstiller vi forslag nr. L 9, L 10 og L 116 til forkastelse, men vil dog undlade at stemme om de ændringsforslag, som fremskridtspartiet har stillet til sit eget forslag. Når fremskridtspartiet kommer på bedre tanker og stiller ændringsforslag til sit eget forslag og derved forbedrer sit eget forslag, så kan jeg ikke se, at man skal forhindre dem i det.

Jens Møller (KrF):

Kristeligt folkeparti kan stemme for de af ministeren stillede ændringsforslag, som er tiltrådt af udvalgets flertal, og vil stemme imod de øvrige ændringsforslag.

Ved tredje behandling vil vi kunne stemme for de lovforslag, der er fremsat af regeringen, og imod de øvrige.

Mølgaard (DR):

Efter nogen overvejelse er vi i retsforbundets gruppe nået frem til at beslutte os for at støtte udvalgsflertallets ønske om nu at sætte en ny tidsfrist, nemlig den 1. april 1978, for brandsikringens endelige gennemførelse.

Jeg vil gerne erkende, at det ikke er sket uden betænkelighed. Der kan være grund til at befrygte det, som hr. Kaj Hansen og hr. Wilhjelm i en mindretalsindstilling i betænkningen har advaret imod, nemlig at vi får en generel udskydelse af brandsikringens gennemførelse på et års tid ved denne fristforskydning.

Jeg håber imidlertid, at boligministeren vil være enig i, at denne nye udskydelse må være den sidste, og at hammeren må falde over

[Mølgaard.]

dem, der derefter ikke har bragt deres ejendomme i forsvarlig stand.

Jeg håber, at boligministeren over for kommuner og boligindehavere vil meddele dette med en sådan klarhed, at brandsikringen sker i det hurtigst mulige tempo, for at den enkelte kan værne sig imod op imod den 1. april næste år at stå i den situation, at vedkommende ikke kan få klaret problemerne med at skaffe materialer og mandskab frem. Det er altså akkurat den situation, der tvang boligministeren til nu at redde de mange, der stod i denne situation, gennem fremsættelse af et forslag om en fristforlængelse.

Vi kan ikke støtte, at de mange resterende sager alle skulle køre dispensationsvejen om ad kommunerne, for i realiteten ville sagsmængden da blive så stor, at man kun kunne administrere med et gummistempel i hånden ude på kommunekontorerne, som sagde: denne ansøgning om fristforlængelse bevilges.

Med hensyn til finansieringsmulighederne vil jeg godt generelt anføre, at de tilskudsmuligheder, der er lagt op til, jo bestemt ikke er vores livret, og det vil også komme frem i vores afstemninger.

Vi går ind for de øgede lånemuligheder for at klare omkostningerne ved den nødvendige brandsikrings gennemførelse, men tilskuddene mener vi ikke er på deres plads. Vi finder, at disse tilskud, som man yder til brandsikring, i realiteten er en foræring, og at der bliver tale om kapitalgevinster. I det mindste mål er der tale om en værdisikring af ejendomme, hvor man gennemfører brandsikringsarbejder, men tit og ofte vil der også være tale om klækkelige værdistigninger og forbedringer af ejendommen, hvad der naturligvis er noget, der skaber en skævhed i forhold til situationen nu, når det blot er noget, der delvis finansieres over statskassen.

Bortset fra disse finansieringsbetæneligheder kan vi altså støtte selve synspunktet om at køre dispensationsvejen for et år en sidste gang.

Steen Folke (VS):

Vores ordfører, hr. Wilhelm, kan ikke være til stede i dag, så i stedet for skal jeg komme med nogle kommentarer til de fremsatte forslag.

Først vil jeg sige om ændringsforslagene til regeringsforslaget, nr. L 108, at vi naturligvis

anbefaler ændringsforslag nr. 1, som vi selv har været med til at stille, og at vi i øvrigt agter at stemme imod de øvrige ændringsforslag, som er stillet.

Hele sagen om brandsikringen er i øvrigt et skoleeksempel på, hvordan politik bedrives her i landet.

Da Stengadebranden indtraf, var der med rette omfattende politisk røre omkring den meget dårlige brandsikringstilstand, hvori en lang række gamle ejendomme befinder sig. Der var ingen grænser for, hvor gode viljer og hensigter politikerne havde i deres erklæringer om, at nu skulle der gribes ind og meget hurtigt gennemføres foranstaltninger, der kunne sikre, at en tilsvarende brand ikke kunne indtræffe igen. Men det, der skete, var, at forskellige kapitalinteresser, ejerinteresser, begyndte at gøre sig gældende, og efterhånden blev noget af glansen uægtelig pillet af de politikere, som havde erklæret deres store vilje til at sætte effektivt ind på dette område.

Det, vi nu har set, er, at disse frister altså er blevet udskudt én gang, og nu skal der udskydes igen. Det er klart, at VS ikke vil medvirke til nogen form for udskydelse af disse ting, og det hvad enten det foreslås fra regeringsside eller fra fremskridtspartiets side. Vi har jo til nr. L 108 leveret meget udførlige bemærkninger i vores mindretalsbetænkning, og jeg skal ikke gentage, hvad der står i betænkningen, men altså nøjes med at understrege, at vi ikke vil være med til at give nogen forlængelse af disse frister.

På den anden side er det klart, at vi har sympati for de tilskudsordninger, som tænkes etableret, men ikke fordi vi for så vidt mener, at det er den rigtige måde at løse problemet på. Vi mener, at det måtte være husejerne, som selv skulle finansiere denne sikring imod brandfare på den ene eller den anden måde. I forbindelse med indførelse af den såkaldte omkostningsbestemte husleje er der jo sket meget væsentlige huslejestigninger, som har betydet, at husejerne har kunnet tilegne sig betydelige gevinster, og vi mener sagtens, at finansieringen af disse foranstaltninger kunne klares af husejerne selv.

Nu vel, vi er klar over, at det er der ikke noget flertal for. Det er velerhvervede interesser, man vil gå nær, og flertallet her ønsker ikke noget sådant. Derfor vil vi godt medvirke til, at der etableres en tilskudsordning, for at

[Steen Folke.]

der ikke skal indtræffe disse temmelig kraftige huslejestigninger, som vi i øvrigt er klar over vil finde sted.

Vores afvejning af de to hensyn, som er omhandlet af lovforslag nr. L 108, nemlig at vi er imod fristforlængelser, men at vi på den anden side kan gå ind for tilskuddene, medfører, at vi, hvis forslaget vedtages uden det af os stillede ændringsforslag, vil undlade at stemme om det samlede forslag ved tredje behandling.

Om vores eget ændringsforslag må jeg sige, at det sådan set er et meget moderat realpolitisk ændringsforslag, vi har fremsat. Vi har i ændringsforslaget foreslået, at kommunerne fortsat skal have mulighed for at dispensere fra fristerne i hvert enkelt tilfælde, hvor ejeren kan dokumentere, at leveringstider o. lign. gør det umuligt at overholde fristen, så jeg mener, at det er et forslag, som i høj grad er praktisk. Det er udelukkende et spørgsmål om politisk vilje til at stramme de frister, sådan at der virkelig bliver gjort noget nu. Jeg vil altså anbefale vores eget ændringsforslag.

Så vil jeg i øvrigt sige, at vi ikke vil blande os i de mindre ændringer af finansieringsreglerne, der er foreslået fra regeringens side, fordi vi som sagt er imod hele hovedprincippet i finansieringen. Derfor vil vi hverken stemme for eller imod de ændringer, man forestiller sig dér.

Derimod vil jeg godt komme med nogle bemærkninger om det forslag, vi har fremsat i fælleskab med SF og DKP om genhusningspligten.

Hr. Bjørn Poulsen var kort inde på, at det jo er et af nøgleproblemerne i forbindelse med hele brandsikringssagen, og dér har vi jo altså fremsat et forslag, som efter vores mening ville løse en del af de problemer, der er her. Men regeringen vil ikke være med og påberåber sig i sin afvisning af vores forslag den frivillige aftale med grundejerne.

Jeg mener, at det er værd at slå fast, at hvis grundejernes løfter, som var baggrunden for denne aftale og for, at regeringen i første omgang afstod fra at indføre en eller anden form for genhusningspligt, var blevet holdt, så skulle der allerede i dag være stillet 1.000 lejligheder til rådighed for brandsikringsgenhusning på frivillig basis, men realiteten er jo, at grundejerne selv har måttet erkende, at de ikke engang halvt har opfyldt dette løfte. De nævner 400-500 lejligheder. Oven i købet er det sidste

par hundrede først kommet til her på det sidste, hvor man bl. a. har ført en kampagne med henvisning til det forslag, vi har fremsat, som et skræmmemiddel for ligesom at vise, hvad der ellers kunne ske, hvis ikke der fandtes en løsning på frivillig basis. Jeg tænker bl. a. på den leder, der har stået i »Huset«s januarnummer, og som vi citerede ved første behandling.

Væsentligere er det måske nok, at selv om de 1.000 lejligheder var fremskaffet, så ville det langt fra have været tilstrækkeligt til at klare genhusningsproblemerne uden at slække på brandsikringskravene. Det er en kendsgerning, at over halvdelen af de lejligheder, som Københavns kommune i første omgang havde dømt til nedrivning på grundlag af brandsikringsloven, nu i stedet kun vil blive underkastet lempet brandsikring. Det betyder, at omkring 2.000 af de allerværste brandfælder fortsat skal benyttes som menneskebolig i årevis, endda med dispensation fra de almindeligt gældende brandsikringsbestemmelser.

Det er ligeledes en kendsgerning, at den ændrede politik på dette område har snæver sammenhæng med genhusningsmulighederne. Det er en kendsgerning, at boligministeriet i sit cirkulære om brandsikringen direkte fastlægger, at der ved afgørelsen af, om en ejendom skal nedrives eller blot lempeligt brandsikres, tages hensyn til genhusningsmulighederne, til trods for at et sådant hensyn overhovedet ikke er nævnt eller på anden måde har hjemmel i den lov, som folketinget har vedtaget.

På dette grundlag har Københavns kommune reduceret antallet af nedrivninger fra 4.000 til 1.800 lejligheder. Det er en kendsgerning, at kommunens repræsentanter sidste år i november erklærede, at selv med de reducerede nedrivninger var der ingen mening i at fremskynde de administrative afgørelser, så lovens frister blev nogenlunde overholdt, for der var alligevel ikke genhusningsmuligheder for de udsanerede.

Det er på den baggrund, det skal bedømmes, når flertallet – som for resten er nogenlunde det samme flertal, der åbnede op for den helt store spekulation i den gamle udlejningsmasse – afviser forslaget om genhusningspligt.

Man har forøget boligselskabernes genhusningspligt. Ja vel. Det har vi ikke noget imod, det er vel endda nødvendigt. Brandsikring er som bekendt ikke det eneste, der medfører genhusningsopgaver, men det er ikke tilstrækkeligt, som vi har været inde på det. Desuden

[Steen Folke.]

er det i almindelighed meget begrænset, hvad der findes af boligselskaber netop i de kvarterer, hvor genhusningsopgaverne er koncentreret. Skal der være genhusningsmulighed i samme kvarter blot for dem, der mest brændende ønsker sig det, så er det nødvendigt at inddrage den private udlejningsmasse meget direkte i genhusningsopgaven. Det er der ikke taget noget andet skridt til end netop det forslag fra de 3 partier, som vi behandler i dag.

Med dette forslag ville der til gengæld ikke være problemer af denne art. Det ville ikke længere være nødvendigt at slække på kravene af hensyn til genhusningsmulighederne. Der er skønsmæssigt 15.000–20.000 ledigblevne lejligheder årligt alene i Københavns kommune. Det betyder, at selv i dette område, hvor problemet givetvis er størst, ville det foreslåede ikke medføre inddragelse af private lejligheder til dette formål i nær så stort omfang, som boligselskabernes ledigblevne lejligheder inddrages til genhusningsformål.

Vi kan derfor kun betragte flertallets afvisning af vores forslag som endnu et udtryk for, at man, når det kommer til stykket, hellere risikerer lejernes sikkerhed end foretager sig blot det mindste, som kunne mishage grundejerne, til trods for at de får fuld betaling for det.

Boligministeren (Ove Hove):

Vi kunne formentlig diskutere dette meget vigtige og meget alvorlige problem i flere timer. Jeg skal dog afstå fra at bidrage til det, for jeg tror ikke, at en yderligere diskussion vil føre til nogen som helst forbedring af lovforslaget efter den meget grundige behandling, som udvalget har givet spørgsmålet, en behandling, som jeg takker for.

Kun en enkelt bemærkning til hr. Kjærulff-Schmidt, der med stor bestemthed konstaterede, at boligministeriets embedsmænd har tabt ansigt på grund af at de frister, der blev sat i den første lovgivning, ikke kunne overholdes. Jeg må da vist godt have lov til at minde om, at den første lovgivning blev til under indtryk af den brandkatastrofe, der kort forinden havde været i Stengade, vel nok også på den måde, at fristerne ikke kunne blive korte nok, heller ikke her i salen. Jeg synes, det er en noget urimelig konklusion at drage så længe efter, hvor vi alle har selve den uheldige hændelse på rimelig stor afstand, men alligevel skal prøve at lave noget fornuftigt, der er realitet i.

Jeg skal slutte min part af andenbehandlingen af dette lovforslag med at sige, at i brandsikringsloven var der oprindeligt afsat 1½ mill. kr. til oplysningsvirksomhed. Heraf er der brugt omkring 1,2 mill. kr., sådan at der resterer ca. 300.000 kr. Disse 300.000 kr. vil regeringen bruge til en oplysningsvirksomhed, som skulle sigte på at inspirere både grundejerne og andre implicerede parter til effektivt at udnytte de i realiteten kun 11 måneder, der er tilbage af den frist, der er sat i forslaget, 11 måneder, der oven i købet indeholder en julemåned. Jeg tror, det er meget nødvendigt, at der aldeles omgående bliver taget skridt til en informationsvirksomhed, der skal motivere alle parter for en effektiv gennemførelse af disse bestemmelser.

Så skal jeg slutte med at takke for den i realiteten meget store tilslutning til lovforslagets gennemførelse.

Kjærulff-Schmidt (FP):

Fremskridtspartiets kritik af ministeriets arbejde gik ud på, at de frister, som i sin tid blev fastsat, var for korte, og at man burde have vidst, at de var for korte. Fremskridtspartiet påpegede lige fra starten, at fristerne var for korte; en lang række henvendelser fra praktikere, fra mennesker, der arbejder med disse ting til daglig, indicerede, at fristerne var for korte. Alle og enhver burde vide, at når man besluttede sig for de helt korte frister, så ville man efter ganske kort tid blive nødt til at lave om på fristerne igen.

Det skete præcis som fremskridtspartiet havde forudset det, og kritikken går derfor simpelt hen ud på, at ministeriets embedsmænd og ministeriet i forbindelse med de spørgsmål, der kom fra udvalget, fejede kritikken til side. Vi fik simpelt hen forkerte vurderinger frem i udvalget, for når udvalget spurgte, om fristerne kunne overholdes, så svarede ministeriet: ja, fristerne kan sagtens overholdes.

Det er ikke den eneste sammenhæng, hvor vi ser, at boligministeriets vurderinger, når det drejer sig om tidsfrister, simpelt hen er forkerte næsten hver eneste gang. Vi så det f. eks. ved gennemførelsen af den omkostningsbestemte leje, hvor boligudvalget interesserede sig meget stærkt for, hvor lang tid myndighederne ville være om at tage stilling til de omkostningssager, der blev anket. Vi fik dengang at vide af ministeriet, at det var ministeriets helt bestemte vurdering, at alle klagesagerne

[Kjærulff-Schmidt.]

ville være afsluttet i løbet af eftersommeren 1975. Det var ministeriets helt faste vurdering af den sag. I dag ved vi, at man ikke engang er kommet igennem halvdelen af klagesagerne endnu. Så også på det punkt tog boligministeriets embedsmænd helt fejl.

Så kan man selvfølgelig sige, at det passer sig ikke at begynde at kritisere boligministeriets embedsmænd, og man kan selvfølgelig også rose sig af, at man lærer af sine fejl og kommer med nye lovforslag, efterhånden som det bliver nødvendigt, men det var dog på den anden side rarere, hvis man i ministeriet ville lytte en lille smule mere til, hvad praktikere siger. Det ville være en betydelig fordel i det lovgivningsforberedende arbejde.

Kaj Hansen (DKP):

Boligministeren svarede ikke på mit spørgsmål, og det har dog en vis interesse, da det er et ændringsforslag, boligministeren selv har stillet.

Det drejer sig om tilskuddene, og dér siger man, at tilskuddet ikke er indkomstskattepligtigt for tilskudsmodtagerne. Det står i den nuværende lov, og det står også i det nye stk. 3 i § 10 a. Det kan der være noget rimeligt i, for tilskuddet kan man ikke bare stoppe i lommen, det skal man lave brandsikring for.

Men så er der kommet noget nyt ind i stykket, idet der står: »De« – det vil altså sige tilskuddene – »medregnes heller ikke ved opgørelsen af den skattepligtige fortjeneste ved afståelse af den forbedrede ejendom«. Hvis jeg har forstået det ret, så betyder det, hvis vi f. eks. tager en ejendom, hvor en ejendomsbesidder har fået 50.000 kr. i tilskud til brandsikringsforanstaltninger, og han så sælger den ejendom, at når den skattepligtige fortjeneste skal gøres op, så siger man, at fra den skattepligtige fortjeneste skal trækkes 50.000 kr.; men det er 50.000 kr., som det offentlige har betalt. Det kan da ikke være rimeligt.

Jeg vil da gerne spørge helt kontant, om boligministeren har fået konfereret dette ændringsforslag med skatteministeren. Mig bekendt er det en ny politik, socialdemokratiet her er slået ind på, hvis det er sådan, at offentlige tilskud, som det jo er her, kan man bare stoppe i lommen; dem skal man ikke svare skat af, når man sælger sin ejendom.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om brandsikring af ældre beboelsesbygninger m. v. [af Kirsten Jacobsen m. fl.].

Ændringsforslaget, § 1, således ændret, og § 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om brandsikring af ældre beboelsesbygninger m. v. (Fristforlængelse, finansiering m. v.).

Ændringsforslag nr. 1
forkastedes med 130 stemmer mod 15.

Ændringsforslag nr. 2
vedtoges med 130 stemmer mod 15.

Ændringsforslag nr. 3
forkastedes med 115 stemmer mod 30.

Ændringsforslag nr. 4
vedtoges uden afstemning.

§ 1 med de foretagne ændringer og § 2
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Kaj Hansen (DKP):

Da jeg ikke har fået svar på det skattepolitiske spørgsmål, som jeg stillede angående tilskuddene, skal jeg begære fornyet udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om brandsik-

ring af ældre beboelsesbygninger m. v. (Genhusningspligt) [af Wilhjelm m. fl.].

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om realkreditinstitutter [af Kirsten Jacobsen m. fl.].

Lovforslagets §§ 1-3 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om realkreditinstitutter. (Midlertidige regler om lån til opretnings- og brandsikringsarbejder).

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Sluttelig foretoges afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om midlertidig regulering af boligforholdene.

§ 1, ændringsforslaget og § 2, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om boligbyggeri. (Boliger for unge under uddannelse m. fl. Lån til betaling af boerindskud).

(Lovforslag nr. L 158. Fremsat 13/4 77).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Kaj Poulsen (S):

Dette lovforslag har til hensigt at indpasse de nye kollegiebyggerier i den almennyttige boligsektor. Tilskudsreglerne er i princippet de samme som i det almennyttige boligbyggeri. Dog er det således, at staten giver grundtilskuddet på 20 pct. og kommunerne de 6 pct., således at man kommer op på det grundbeløb på 26 pct., man har i den almennyttige boligsektor. Det er dog således for hovedstadsområdet, at Hovedstadsrådet skal stille halvdelen af de 6 pct. til rådighed for kommunerne i hovedstadsområdet som lån.

Disse ændringer af kollegieloven vil give lavere husleje for kollegianerne end den nuværende ordning. Alligevel vil prisen ifølge boligministeriet komme op på 685 kr. pr. værelse. På grund af de indbyggede driftslåneordninger af forskellig slags kommer man dog ned på omkring 500 kr. for et værelse.

Værelserne stilles fortrinsvis til rådighed for unge under uddannelse og unge, som er økonomisk svagt stillet. Der er dog åbnet muligheder i den foreslåede § 64 for, at andre end disse to kategorier kan leje disse værelser. Der kan måske være grund til, at vi i udvalget gennemgår bl. a. denne paragraf, for jeg tror, den vil blive uhyre svær at administrere ude i de almennyttige selskaber.

Vi kan sige fra socialdemokratiets side, at vi havde håbet på, at den økonomiske tilstand i dette land var sådan, at vi kunne have fastholdt kvotaen på de 1.500 boliger. Det har man imidlertid fra ministeriets side ikke ment at kunne gøre, og på den baggrund vil jeg gerne spørge ministeren, om det er regeringens hensigt at stille flere midler til rådighed på bevil-